

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Mykrä, Niina

Title: Mikä GreenComp?

Year: 2024

Version: Published version

Copyright: © Opetushallitus

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Mykrä, N. (2024). Mikä GreenComp?. In P. Ratava, & J. Tomberg (Eds.), Lukioiden kestävyystiekartasto : reittejä kohti hyvinvoivaa ja kestäväää yhteisöä. Opetushallitus. <https://hankejulkaisut.mobiezone.fi/zine/13/article-2550>

4.1. Mikä GreenComp?

Niina Mykrä, ECF4CLIM-hanke

Euroopan komissio julkaisi vuonna 2022 GreenCompin, Kestävää kehitystä koskevan eurooppalainen osaamiskehityksen. GreenComp kuvaa osaamista, jollaista Euroopassa nähdään tarvittavan vihreän siirtymän toteuttamiseksi. Se on laadittu aikaisempien tutkimusten, dokumenttianalyyysien ja sidosryhmien konsultointien perusteella. Tavoitteena on, että GreenCompin kuvaaman kestävyysosaamisen osatekijät integroidaan koulutusohjelmien sisältöihin koulutuksen kaikilla tasoilla Euroopan Unionin jäsenvaltioissa.

GreenComp jakaa kestävyysosaamisen neljään eri alueeseen: 1) Kestävyysarvojen ilmentäminen rohkaisee ajattelemaan arvoja ja maailmankuvia, oikeudenmukaisuutta sekä ihmisen ja muun luonnon suhdetta kestävyys näkökulmasta. 2) Kestävyysarvojen monitoroinnin hallinta kannustaa oppijoita tunnistamaan riippuvuussuhteita, kyseenalaistamaan olemassa olevaa ja määrittelemään kestävyysasteita. 3) Kestävien tulevaisuuksien visiointi tähtää ymmärrykseen monista mahdollisista tulevaisuuksista sekä korostaa muutokseen sopeutumiseen ja uusien ratkaisujen löytämiseen tarvittavaa osaamista. 4) Kestävyystoiminta kokoaa yhteen valmiuksia, jotka auttavat yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa sekä mahdollistavat yhteisöllisen toiminnan ja yksilöiden aloitteellisuuden kestävyyskysymyksissä. Kukin GreenCompin osaamisalueiden ulottuvuus (Taulukko 1) raken-

tuu 4–6 erilaisesta tiedosta, 4–6 taidosta ja 4–6 asenteesta, jotka kuvataan taulukkoina GreenComp-dokumentin lopussa. Osaamisalueet ja -ulottuvuudet kietoutuvat kiinteästi toisiinsa.

Löydät GreenCompin osa-alueet näppärästi myös MAPPasta, johon vähitellen kertyy myös eri osa-alueisiin liittyviä materiaaleja. <https://mappa.fi/greencomp-tiekartta>³

OSAAMISALUE	ULOTTUVUUS	KUVAUS
1 Kestävyysarvojen ilmentäminen	1.1 Kestävyysarvojen arvostaminen	Talo pohja herättökohdassa arvoja, taito tunnistaa ja selittää, miten arvot vaihtelevat eri ihmisten ja eri aikakausien välillä, ja arvioida kriteerit, mitkä arvot auttavat kestävyysarvojen
	1.2 Oikeudenmukaisuuden tukeminen	Talo vahvistaa tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta nykyisten ja tulevien sukupölkön hyväksi ja oppii aiemmita sukupölkölle kestävyysarvojen edistämiseksi
	1.3 Luonnon tärkeyden tunnistaminen	Ymmärrys siitä, että ihmiset ovat osa luontoa; taito tunnistaa muiden lajien ja luonnon tärkeitä ja oikeuksia lähtökohdista luonnon ja selviytymiskykyisten eläimien erottamiselle ja eläytymiselle
2 Kestävyysarvojen monitoroinnin hallinta	2.1 Järjestelmälläinen ajattelu	Taito lähestyä kestävyysongelmaa uudesta näkökulmasta; taito tarkastella aikaa, tilaa ja lähtemistä ja ymmärtää niiden keskinäiset vaikutussuhteet järjestelmien osilla ja niiden välillä
	2.2 Kriittinen ajattelu	Taito arvioida tietoja ja argumentteja, tunnistaa oletuksia, kyseenalaistaa nykytietoa ja pohjaa, miten herättökohdassa, osalliset ja kulttuuriset taustat vaikuttavat ajatteluun ja päätöksentekoon
	2.3 Ongelman rajaaminen	Taito muotoilla nykyiset tai mahdolliset haasteet kestävyysongelmiksi ottamalla huomioon ongelmien haasteisuuden, siihen liittyvät ihmiset, ajan ja maantieteellisten kattausten, jotta voidaan määrittää soveltuvat lähestymistavat, joita tulevia ongelmia voidaan ennakoida ja ehkäistä ja jo olemassa olevia ongelmia voidaan hillitä ja niiden voidaan sopeutua
3 Kestävien tulevaisuuksien visiointi	3.1 Tulevaisuuskuuluttaminen	Taito hahmottaa vaihtelevissa kestävä tulevaisuudessa kuvitella ja kehittää vaihtelevissa tulevaisuuskuuluttamisesta ja määrittämällä vaiheet, jota tarvitaan parhaan kestävä tulevaisuuden saavuttamiseksi
	3.2 Sopeutumiskyky	Taito hallita siirtymä ja haasteita monimutkaisissa kestävyyskäsitteissä ja kehittää vaihtelevissa päätöksissä epävarmuudessa, monimutkaisuudessa ja risaaji sisältävissä konteksteissa
	3.3 Tutkiva ajattelu	Taito nähdä asioiden väliset suhteet tutkimaan ja yhdistämällä eri lähtökohdilla, hyödyntämällä luovuutta ja kehittämällä uusia ideoita tai menettelyjä
	4.1 Poliittinen toimijuus	Taito navigoida poliittisissa järjestelmissä, tunnistaa poliittinen vastuu ja vastuuehdollisuus kestävyystä toteuttamisessa toiminnassa ja vastata tehokkaasti kestävyysongelmille

Kuva 16: Taulukko 1. GreenComp-osaamiskehityksen osaamisalueet, taidot ja kuvaukset (Euroopan komissio, Yhteinen tutkimuskeskus 2022, 14–15).

Viite: Euroopan komissio, Yhteinen tutkimuskeskus, (2022). GreenComp. Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehitys, Euroopan unionin julkaisuautoimisto. <https://data.europa.eu/doi/10.2760/13286>⁴

³<https://mappa.fi/greencomp-tiekartta>
⁴<https://data.europa.eu/doi/10.2760/13286>